

KOOLIUUENDUSLANE

Nr. 1.

Jõulukuu

1933.

Eesti Õpetajate Liidu pedagoogilise toimkonna juures oleva kooliuendus-
rühma bülletään.

A. 23356. Sp 1145

Kooliuenduslaste lähemaid ülesandeid.

Kooliuendustöö on meil viimaste aastate jooksul hoogsalt kasvanud ja süvenenud. Üldõpetus ja individuaalne tööviis leiavad järjest rohkem poolehoidu ja teostamist, eriti sest ajast saadik, kui hakkas ilmuma vajalikke abiraamatuid õpetajale ja tööraamatuid õpilastele, eeskätt „Uusi teid algõpetuses“ arvukate lisadega. Õpetajaskonnas on rõõmustavalt tõusnud huvi kooliuenduslike küsimuste vastu: püütakse tutvuda uute pedagoogiliste põhimõtetega, uute kasvatuslike suhtumise ja meetodiliste võtetega, et leida neid kõigile kohaseid rakendusvõimalusi. Mõõdukas kasvatusel tõusis osavõtjate arv kooliuenduslikel edasiharimise-kursustel ja pedagoogilistel nädalail erakordselt suureks: Valgas 200, Tartus õpilase tundmise praktikumil juunis 120 ja kursustel septembris 160, Tallinnas 140, Kuressaare 100. Kui arvestada ka 1930.—32. a. tehtud tööd, siis võib arvata, et peaaegu ei leidu enam algkooli, mille õppejõudude hulgas ei ole osavõtjaid edasiharimistööst kooliuenduslikus vaimus.

See nähtus on seda rõõmustavam, et just viimaste aastate jooksul on õpetajaskond raskeid päevi läbi elanud pinevas võitluses oma õiguste eest. Meie õpetajaskonnas (siin on peetud silmas peamiselt algkooli) on küllalt idealismi, seda sisemist jõudu, mida peabki õpetajal küllaldaselt olema, sest muidu ei saaks ta tulevase põlve kasvataja olla.

Ei ole põhjust arvata, et kooliuendustöö nüüdsest peale seisma jääks, otse vastupidi, peab arvama, et iga aastaga see töö üha laieneb ja süveneb. Kiiresti edasirühkiv elu ise seab kasvatajale uusi ülesandeid ja neid ignoreerida ei saa. Seepärast ongi tähtis puudutada küsimust.

Keskele kohale jäägu ikka uusimate tööviiside arendamine õpilase isetegevuse tähe all, s. o. individuaalne tööviis, üldõpetuse teostamisega nooremal astmel, sest see töö kannab head vilja.

Sellele lisaks tuleb veelgi tähtsaid ülesandeid, näiteks õpilase psüühiliste omaduste ja võimete tundmaõppimine, õpilaste mitmekülgse, objektiivse hindamise võimalused, koolitesti, põhiteadmiste miinimumi või „standardi“ kindlaksmääramine õppekava piires, sotsiaalse kasvatuses süvendamine jne.

Kooliuendustöö arengus võiks eristada mitu faasi: kõigepealt, õpetaja tutvub probleemidega kursustel ja raamatute abil, püüab siis rakendada uusi mõtteid tegelikus koolitöös, kontrollib oma töötulemusi, leiab vigu, püüab neid kõrvaldada. Kuid sellest on vähe. Tingimata tarvilikuks tuleb pidada lastevanemate tutvustamist uute sihtidega ja põhimõtetega, sest muidu võiksid õpetaja uuenduslikud püüded vastuseisu lastevanemates tekitada. Seda ei juhtu, kui õpetaja selgitab neile uute teede tähtsust ja väärtust. Ka oma kaasvõitlejaid kooliuendustööle ergutada on kooliuenduslase ülesanne.

Edasi peaks õpetajal-kooliuenduslasel võimalust olema mõtteid vahetada kaasvõitlejatega väljaspool oma kooliperet, et võrrelda töötulemusi mitmesuguses miljöös ja erinevais tingimuses. Siit kerkivad tähtsad ülesanded kohalikele õpetajate organisatsioonidele, kes peaksid võimalusi leidma ka kooliuenduslike probleemide selgitamiseks. Minul on andmeid, et üksikud õpetajate ühingud ja liidud ongi niisuguseid küsimusi oma töö-

seeritud ka kooliuuenduslaste rühm E. Ö. Liidu pedagoogilise toimkonna juures. Nagu allpool näha, on sellesse rühma koondunud kena koguke aktiivsemaid õpetajaid ja jällegi peamiselt käesoleval aastal.

Esiialgu on vahetalitajaks ja sidemete loojaks kõigi kooliuuenduslaste vahel allakirjutanu, kelle poole võib igal ajal pöörduda kas kirjalikult või isiklikult igasuguste kooliuuenduslike küsimuste selgitamiseks.

Et kooliuuenduslastel on suur huvi oma kaasvõitlejate töö vastu, siis on soovitatav samal teel (s. o. allakirjutanu kaudu) tutvuda vastastikku õpilaste töödega, tööjuhatastega jm. Selleks tuleks niisugust materjali saata minule (allpool antud aadressil) edasisaatmiseks asjast huvitatuile.

Seda on juba eelmisel aastal tehtud, kuigi piiratud ulatuses, sest ainult vähesed kaasvõitlejad on oma tööst konkreetset materjali, nõ. vahetuskaupa saatnud. Tahaksin loota, et edaspidi see huvitav ala palju elavamaks muutub.

Edasi, eelmiste aastate eeskujul on soovitatav, et kooliuuenduslased oma kogemustest kirjutaksid lühemaid või pikemaid artikleid „Kasvatuse“ kooliuuendusnurga

jaoks. Ka see töö tuleks juhtida allakirjutanu kätte.

Käesoleval ajal kooliuuenduslaste arv on tõusnud nii suureks, et hariliku kirjavahetuse teel pole enam võimalik elavamalt sidet hoida. Seepärast tuli astuda kooliuuenduslaste organiseerimises uus samm: asutada trükitud bülletään mitmesuguse informatsiooni saatmiseks. Bülletään ilmuks vajadust mööda, esialgu arvatavasti 5—6 korda õppeaastas. (Tema ulatusest ja tellimistingimustest järgmises numbris).

Peale mitmesuguste teadete leiaksid bülletäänis ruumi ka väiksemad kirjutised tegelikust kooliuuendustööst, vastused küsimustele ja muu, mis kooliuuenduslasi huvitab.

Seepärast pöördun kõigi kooliuuenduslaste poole palvega saata kohtadelt teateid ja kirjutisi oma kogemustest ja tähelepanekuist, mis võiksid huvitavad olla ka teiste kaasvõitlejaile.

Lootes, et sel viisil koonduvad kooliuuenduslaste read ja et kooliuuendus töö saab sellest hoogu ja ergutust, saan „Kooliuuenduslase“ esimese numbriga allpool nimetatud kaasvõitlejaile soovides ühtlasi kõigile ka e d u l h e a d u u t - a a s t a t ! Joh. Käis.

Kooliuuendusrühma liikmete nimestik. 1. dets. 1933.

1. Alber, Gustav — Kolga-Leisi. 2. Adamson, Johannes — Longi algk., Nuia. 3. Adamson, Toomas — Tartu, Aleksandri 61—3. 4. Adams, Salme — Alatskivi algk., Alatskivi. 5. Aia, Johanna — Koiküla algk., Koiküla. 6. Aleksa, Meinhard — Luhamaa. 7. Arro, Elmar — Kivijärve algk., Laiuse. 8. Akermann, Eduard — Lusti algk., Antsla. 9. Anderson, Hilda — Loodi. 10. Aalberg, Ellinor — Valga, 1. algkool. 11. Beekman, R. — Varbevere algk., Palamuse. 12. Budkovsky, A. — Võru, Vabaduse 7. 13. Braun, Elmar — Leedimäe algk., Roela. 14. Bock, Lydia — Sulustvere algk., Jõgeva. 15. Bartels, J. — Lööne algk., Kogula. 16. Brikker, August — Iigaste algk., Karula. 17. Borovski, Maria — Mala algk., Vana-Irboska. 18. Davel, Anna — Lilastvere algk., Torma. 19. Dorbek, E. — Serga algk., Meremäe. 20. Enno, August — Varnja algk., Varnja. 21. Esberg, Arnold — Aidu algk., Kurista. 22. Eglit, Rosalie — Kavastu-Koosa algk. 23. Frey, Berta — Matsuri pk. Petseri. 24. Feldmann, Voldemar — Valga, Mäe 26. 25. Freiberg, Arthur — Vastse-Kõrve algk., Vastse-	26. Gerhardt, E. — Obinitsa algk., Obiniste. 27. Gutman, Helene — Plaani algk., Võru. 28. Gussev, Olga — Võru linna 1. algk., Võru. 29. Horn, Valter — Pähkla algk., Kohila. 30. Hansen, L. — Laguja p-ag., Elva. 31. Härm, Paul — Tallinna 8. algk., Endla 29, Tallinn. 32. Hagivang, August — Võrusoo pk., Võru. 33. Höbenik, Eduard — Rootsiküla algk., Kihelkonna. 34. Härg, Alma — Suure-Kõpu algk., Suure-Kõpu. 35. Hansman, Jüri — Mustla alevi algk., Tarvastu. 36. Hint, Linda — Krabi algk., Krabi. 37. Hallikas, Helmi — Tõikvere algk., Torma. 38. Horn, Leida — Kastre Võnnu p-ag. pk. 10. 39. Hollo, Alfred — Misso, pk. 29. 40. Hamburg, Edith — Puhja algk., Kavilda. 41. Ivask, Albert — Adiste algk., Koiola, Põlva. 42. Int, Eduard — Laadjaia algk., Kuressaare. 43. Jagoman, Albert — Issaku algk., Kastre-Võnnu. 44. Jevsenevič, Nikolai — Lesgi algk., Liivamäe. 45. Jürgenson, Selma — Rannu Asunduse algk., Elva. 46. Järvi, Miira — Raadi-Vasula algk., Tartu,

57. Jevsenevič, Antonina — Meremäe, Tobrovop.-ag.
 48. Koel, A. — Armuadra algk., Leisi, Viira pk.
 49. Kütt, Hugo — Võuküla algk., Toolamaa.
 50. Kiis, M. — Saduküla algk., Jõgeva.
 51. Karu, G. — Laiuse algk., Laiuse.
 52. Käärrik, E. — Tartu 7. algk., Tartu, Kesk 19.
 53. Kisand, Karl — Võru, Kreutzwaldi 9.
 54. Krull, Anna — 12. Tallinna algk., Tallinna.
 55. Kuus, Hedvig — Vastse-Roosa algk., V.-Roosa.
 56. Kurvits, Ella — Tagula algk., Tagula.
 57. Küppar, Evald — Vana-Saaluse algk., Saaluse.
 58. Kalm, Olga — Kavandi algk., Maasi p.-ag.
 59. Kirs, Sophie — Laugu algk., Laugu p.-ag.
 60. Kitt, Margarita — Ilpla algk., Pihtla.
 61. Kipper, Helene — Pamma algk., Pamma.
 62. Kivihall, Karl — Kavandi algk., Maasi p.-ag.
 63. Kald, Anatolia — Võhma algk., Saare-Võhma.
 64. Kokamägi, Joh. — Valga linna 1. algk., Valga.
 65. Kõrran, Eduard — Hanikase algk., Orava.
 66. Kõomägi, H. — Hummuli algk., Soe.
 67. Kaur, Hedvig — Saru Jaanimäe algk., Saru.
 68. Kärtsna, August — Hummuli algk., Soe.
 69. Klimann, Anna — Parapalu algk., Meeksi.
 70. Kelner, Elli — Krabi algk., Krabi.
 71. Kupfer, Ellis — Siinusti algk., Jõgeva.
 72. Kimmel, Ksenia — Lalsi algk., Lalsi.
 73. Kõök, Marie — Ulvi algk., Ulvi p.-ag.
 74. Kirschberg, Jüri — Painküla algk., Jõgeva.
 75. Klad, Berta — Alaotsa algk., Vilo.
 76. Kadastik, Johannes — Vaimastvere, Pedja.
 77. Kruuse, Johann — Otepää.
 78. "k, Paraskeva — Mitkoviici algk., Liivimäe.
 s, Linda — Värskä.
 in, Marie — Varbola algk., Varbola.
 k, Johannes — Kunda.
 ne, Karl — Tallinna.
 83. Looga, Eduard — Tartu 2. linna-alkg., Tartu.
 84. Lillmann, Johannes — Nursi, Jaga pk. Võru.
 85. Lipman, E. — Sauga.
 86. Lodi, Alide — Rannu asund. algk., Elva.
 87. Levand, Madis — Parasmaa algk., Pärnu-
 Jakob.
 88. Laan, A. — Tartu 7. algk., Tartu, Kesk 19.
 89. Leiman, Rudolf — Rõuge, 18.
 90. Limberg, Ervin — Tartu pedagoogium, Tartu.
 91. Leok, A. — Kahkva algk., Orava.
 92. Lepp, Hilda — Torma algk., Torma.
 93. Luht, Arthur — Täikvere algk., Torma.
 94. Lätt, Andres — Mõnnaste algk., Tarvastu.
 95. Luik, Jakob — Paabo algk., Tarvastu.
 96. Lupkin, Nikolai — Vilo p.-ag., Jaaska pk.
 97. Lindenber, M. — Hanikase algk., Orava.
 98. Luik, Marta — Hargla, pk. 23.
 99. Laats, Melanie — Valga 1. algk., Valga.
 100. Lepp, Reginn — Mäe p.-ag. Värskä pk.
 101. Lepp, Etfriede — Lusti algk., Antsla.
 102. Laul, Johannes — Kõruse algk., Saare-
 Kihelkonna.
 103. Laul, Jakob — Pidula algk., Kihelkonna.
 104. Liiv, Rudolf — Leevi algk., Leevi.
 105. Mölder, E. — Alatskivi algk., Alatskivi.
 106. Melts, Richard — Kuldre algk., Uue-Antsla.
 107. Müller, Gerta — Kolosova algk., Kotelniki
 pk.-; Petseri.
 108. Mets, Art. — Kaali algk., Laimjala Aasa.
 109. Madisson, Eveline — Kaelase, Pärnu-Jakobi.
 112. Mölder, N. — Elme algk., Loona.
 113. Markvardt, Siegfried — Säna algk., Säna.
 114. Madisson, Salme — Hummuli algk., Soe.
 115. Mangulson, Hilda — Võhma.
 116. Marjak, Elly — Vana Roosa.
 117. Marjak, Frida — Vana-Roosa.
 118. Määriits, August — Valga 1. algk., Valga.
 119. Muna, Arnold — Tähtvere-Rabinge Tartu.
 120. Mürk, Aleksandra — Bor-Belkova algk.,
 Vana-Itboska.
 121. Mets, Agnes — Tiheda algk., Kasepää.
 122. Massakas, Elsa — Laiuse algk., Jõgeva.
 123. Maranik, Linda — Sillaotsa algk., Haaslava.
 124. Martinson, Aleksander — Omedo algk.,
 Rauna.
 125. Niggol, Lydia — Obinitsa algk., Obiniste.
 126. Nõmm, K. — Leisi v., Metsküla.
 127. Nopason, Anna — Viljandi, Tobro postk.
 128. Nõmm, Rudolf — Igavere algk., Elistvere.
 129. Nugin, Robert — Alatskivi algk., Alatskivi.
 130. Nikman, August — Sooru algk., Sangaste.
 131. Narusk, Albert — Kuigatsi algk., Mägiste.
 132. Ots, August — Sindi algk., Sindi.
 133. Oja, Elsabet — Tähtvere Ilmatsalu, Tartu.
 134. Oengo-Johanson, A. — Tallinna, S. Tartu
 maantee 44.
 135. Ots, Alefint — Plaani algk., Võru.
 136. Ortlieh, Viktor — Mändjala pk. Kuressaare.
 137. Otsman, Friedrich — Hanikase algk., Orava.
 138. Ots, Aleksander — Sõmerpalu algk., Osula.
 139. Ochman — V.-Kõola algk., Pedja.
 140. Purru, Elmar — Karaski algk., Kanepi.
 141. Ploom, Elsa — Pagari algk., Jõhvi.
 142. Peepson, A. — Avinurme-Vadi algk., Vadi.
 143. Pitsal, Siiva — Sauga algk., Sauga.
 144. Praakli, K. — Kudina algk., Rabivere.
 145. Preisman, Olga — Purdi algk., Paide.
 146. Peerna-Rätsep, Hilda — Reola algk., Vana-
 Kuuste.
 147. Põusepp, P. — Saare algk., Saare.
 148. Pihlapuu, Aksel — Kahkva algk., Orava.
 149. Pihlapuu, Arnold — Viitina algk., Viitina.
 150. Pöder, Leonhard — Viluste algk., Veriora.
 151. Pettai, Aleksander — Leevi algk., Leevi.
 Võrumaal.
 152. Pagi, Albert — Partsi algk., Peri.
 153. Pruul, Helmi — Kõruse algk., Saare-Kihel-
 konna.
 154. Puudersell, Emilie — Kaagjärve algk., Kaag-
 järve p.-ag., Valgamaal.
 155. Portsmut, J. — Valga linna 1. algk., Valga.
 156. Püll, Rudolf — Tagula algk., Tagula pk.
 157. Püll, Heinrich — Lepistu algk., Tsooru.
 158. Ploomipuu, Richard — Reegoldi algk.
 159. Palgi, Eduard — Meremäe, Obiniste.
 160. Purru, Alide — Lepistu algk., Tsooru.
 161. Palu, O. — Pikkjärve algk., Vissi.
 162. Pindis, Jaan — Kõrgepalu.
 163. Parson, Ferd. — Sillaotsa, Haaslava.
 164. Pehk, Oskar — Elva, Metsa 2.
 165. Paljak, Joosep — Vadi algk., Avinurme.
 166. Parm, Johannes — Solla-Tammiku algk.,
 Rake.
 167. Püttsepp, Eduard — Tammiku algk., Ahja.
 168. Pello, Jaan — Kõrgesilla algk., Laura.
 169. Perro, Heinrich — Lämmada algk.

173. Reiman, Rudolf — Aseri.
 174. Rõõm, Artur — Varbola.
 175. Roop, H. — Helme algk., Tõrva.
 176. Rosenberg, Tamara — Lesgi algk., Liivamäe.
 177. Reial, A. — Laiuse.
 178. Rosenbergs, E. — Pikaristi algk., Kabala-Viiru.
 179. Rimmel, Maria — Vätta algk., Pihtla p.-ag.
 180. Rand, Aleksander — Sassi algk., Kogula.
 181. Rebane, R. — Kaagjärve.
 182. Raudsepp, Edgar — Raudsepa pk., Võru.
 183. Reichenbach, Rosalie — Rõuge 18.
 184. Rebane, Jenny — Taheva algk., Hargla.
 185. Ritson, Jakob — Krabi.
 186. Rosenberg, Alma — Kudina.
 187. Reisenhof Juliana — Mikitamäe algk., Mäe v., Värskä.
 188. Roots, Osvald — Pala, postk. 19.
 189. Reisenbuck, Johannes — Elistvere.
 190. Reinhold, Leida — Kantküla algk., Laiuse.
 191. Rekand, Salme — Uderna algk., Uderna.
 192. Rätsep, Hilda — Reola algk., Vana-Kuuste.
 193. Schmidt, A. — Vändra gümnaasium, Vändra.
 194. Seppel, A. — Leisi algk., Leisi.
 195. Stamm, Harriet — Türi algk., Türi.
 196. Sirk, Leeni — Võru saksa algk., Võru.
 197. Schuman, Ksenia — Adiste algk., Põlva.
 198. Sverev, Margarete — Viski algk., Irboska jaam.
 199. Sakk, August — Tartu 1. linna algk., Tartu, Kroonuaia 66—1.
 200. Sihver, Leida — Saduküla algk., Jõgeva.
 201. Saar, G. — Neeruti algk., Päidla p.-ag.
 202. Sikk, Herman — Plaani algk., Plaani pk., Võru.
 203. Sõmmer, Oskar — Kärla algk., Saare-Kärla p.-ag.
 204. Saar, Osvald — Kaali algk., Laimjala, Masa.
 205. Seppel, M. — Leisi algk., Leisi.
 206. Siilak, M. — Tõrva linna algk., Tõrva.
 207. Sass, Olga — Kaarli algk., Vara p.-ag.
 208. Siilak, Ida — Patküla algk., Tõrva.
 209. Siilats, Aina — Hellenurme.
 210. Sakk, August — Tõikvere algk., Torma.
 211. Sakk, Marta — Kiltisi.
 212. Skomorovska, Liidia — Vabriku 1—1, Tartu.
 213. Toom, V. — Kiltisi.
 214. Taba, Rudolf — Antsla, Veski 16.
 215. Tapfer, Maali — Koorküla, Valgamaal.
 216. Tuff, Ella — Vana-Laitsna p.-ag.
 217. Tiisler, Linda — Tabina algk., Lepassaare.
 218. Tuuling, Ellen — Kaali algk., Laimjala, Masa.
 219. Toomingas, Linda — Vilsandi algk., Kihelkonna.
 220. Tarkus, Felicia — Käesla algk., Saare-Kärla.
 221. Tiibberg, Vilhelmine — Urvaste p.-ag.
 222. Tiits, Arnold — Mõniste.
 223. Tootsi, Hilda — Ahja.
 224. Tækker, Roman — Tamme algk., Rannu.
 225. Timotheus, Gabriele — Igrise algk., Mäe p.-ag.
 226. Tivik, Eufrosiine — Jaaska algk., Vilo.
 227. Tamm, Lydia — Upa pk., Kuressaare.
 228. Tann, Nikolai — Vilmsi, 3, Kärdla.
 229. Uustalu, Jüri — Silla algk., Silla.
 230. Uulits, Ida — Matjama algk., Vara.
 231. Udras, Leida — Satserrinna.
 232. Veiderman, Ella — Sagadi algk., Rakvere.
 233. Vares, Karl — Löve algk., Löve.
 234. Vildman, E. — Pedja.
 235. Vallner, Aleks — Paju pk. 3, Valga.
 236. Varik, Koidula — Võru linna 2. algk., Võru.
 237. Vibo, A. — Valga linna 2. algk., Valga.
 238. Vibo, E. — Valga linna 1. algk., Valga.
 239. Viira, Alma — Võõbste algk., Kästre-Võnnu.
 240. Vildmaus, Erna — Lahu algk., Rake.
 241. Valgemäe, Abram — Oisu algk., Peist.
 242. Vonder, Marta — Halliku algk., Päla.
 243. Zopp, Regina — Põlva algk., Põlva.
 244. Zopp, Valentine — Tsoolgo algk., Timo.
 245. Futma, Vassili — Upa pk., Kuressaare.

Ebatäpsusist ja vigadest nimestikus palutakse lahkesti teatada. Uute kooliüendustlaste registreerimine jätkub.

Mitmesuguseid teateid.

1.

Käesoleval ajal võib tutvumiseks saada:

1) õpilaste töövihke ja brošüürtõid üldõpetusest 3. õppeaastal, enakeelest 3.—4. õppeaastal, maateadusest ja füüsikast 5. ja 6. õppeaastal.

2) õpilaste kirjandeid ja päevik.

3) tööjuhatusi kirjanduse alalt 5.—6. õppeaastal, looduseõpetusest (pedagoogil. nädalate töö).

4) õpilaste töid pedag. nädalail.

Soovijatele saadetakse neid tingimusega tagasi saata 2 näd. jooksul; saatekulud tulevad tasuda saadud materjalide tagasisaatmisel (postmarkides).

2.

Neid kooliüendustlaste, kes varemmitasudud töövihkeid

jm. pole veel tagasi saatnud, palutakse seda peatselt teha.

3.

Kõiki, kes on kooliüendustööst huvitatud ja soovivad kooliüendustlaste rühmast osa võtta palutakse teatada oma aadress.

4.

Järgmine „Kooliüendustlaste“ number ilmub 1934. a. jaanuari teisel poolel. Kaastööd ja muid kirjutisi selle numbri jaoks palun saata 10. jaan. 1934. a.

Aadress: Tartu, Tähe 77—3.

Vastutav toimetaja ja väljaandja Joh. Käis.
 E. O. L. teaduslik sekretär.